

Tekoäly kieltenopetuksessa - työkaluja opettajalle

Petteri Hyvönen

Naantalin lukio

petteri.hyvonen@naantali.fi

[youtube.com/c/PetteriHyvönen](https://www.youtube.com/c/PetteriHyvönen)

Voit seurata esitystä myös osoitteessa
bit.ly/vanda03102024

Sisältö

1. tekoälystä yleisesti
2. tekoälyn käyttö omassa työssä
 - a. tehtävien luonti tekoälyllä
 - b. kurssisuunnitelmat
 - c. arviointimatriisit
 - d. tiivistelmät
 - e. käännökset tehtävistä / powerpointin reaaliaikainen kääntäminen
 - f. apu ideoinnissa

Mitä on tekoäly ja voiko siihen luottaa?

- ihmisen kaltaista toimintaa, jonka takana on kone
 - [Tekoäly ylioppilaskirjoituksissa](#)
 - [Tekoäly vs. lääkärit](#)

- [luotettavuus](#)

Tekstitys

- avaa powerpoint
- valitse yläpalkista diaesitys
- tekstitysasetukset (oikeassa yläreunassa)
- valitse haluamasi kielet ”tekstitysasetukset” alta
- laita tekstitykset päälle täpistä ”käytä tekstityksiä aina”

Kehotteet (Promptit)

- rooli + taso + käsky
- yksilöidyt ohjeet chatgpt:ssä

tekoälypromptaus

- mitä tehdään: tehdään blogikirjoitus
 - mikä aihe: miten tekoälyä käytetään kielenopetuksessa
 - kohderyhmä: lukiossa
 - (älä mainitse kohderyhmää erikseen)
 - tyyli: kirjoituksen tyylin tulee olla helppolukuinen ja alkaa vitsillä
 - sisältö (mitä haluan sisällöltä): kirjoituksen tulee sisältää
-
- co pilotin kanssa kannattaa pyytää pidempiin vastauksiin esim 5 kappaleen mittainen

→ Tehdään blogikirjoitus: miten tekoälyä käytetään kielenopetuksessa lukiossa. Tyylin tulee olla helppolukuinen ja tekstin alkaa vitsillä. Kirjoituksen tulee sisältää viisi pääpointtia, joita avataan hieman lisää. ([esimerkki 1](#), [esimerkki 2](#))

Harjoituksia

- Luo jokin oppimateriaali oppitunnillesi ([esimerkki 1](#), [esimerkki 2](#))
- Luo kurssisuunnitelma ([esimerkki](#))
- Luo arviointimatriisi ([esimerkki](#))
- Pyydä tiivistämään jotakin ([esimerkki](#))
- Käännökset ([esimerkki](#))
- Apu ideoinnissa, esim minulla on tarkoitus pitää oppitunti aiheesta x, mitä minun pitäisi kertoa ([esimerkki](#))

Tehtävän luonti

Esimerkkiprompti:

- *Olet lukio-opettaja ruotsinkielen suullisella kurssilla, joka kestää seitsemän viikkoa. Opiskelijat ovat keskimäärin CEFR tasolla A2. Tehtävänäsi on luoda kysymykset lyhyitä keskusteluita varten niin että jokaisella viikolla on eri kysymykset. Tee kysymykset ruotsiksi.*
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- Voit pyytää tekoälyä muokkaamaan vastausta tai pyytää kokonaan uuden

Kurssisuunnitelma

Esimerkkiprompti:

- Luodaan kurssisisältö käyttäen liitteen mallia: (tähän sisältöteksti)
- Voit liittää tiedoston, jossa tarvittavat tiedot ovat tai pyytää luomaan suunnitelman täysin tyhjästä tai jotain näiden väliltä
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- Voit pyytää tekoälyä muokkaamaan vastausta tai pyytää kokonaan uuden

Arviointimatriisi

Esimerkkiprompti:

- Luodaan arviointimatriisi käyttäen liitettyä tiedostoa
- liitetään tiedosto, jossa tarvittavat tiedot ovat tai voit kirjoittaa kirjoittaa kriteerit kysymyskenttään tai pyytää niitä tekoälyltä
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- voit myös kuvailla tehtävän ja pyytää tekoälyltä arviointikriteerit tehtävälle ilman etukäteen annettua ohjetta

Tiivistäminen

Esimerkkiprompti:

- *Olet lukio-opettaja. Tehtävänäsi on tiivistää seuraavat arviointikriteerit opiskelijoillesi, niin että kriteerit ovat mahdollisimman helppolukuisia opiskelijoiden kannalta: (tähän kriteerit)*
- Voit liittää tiedoston, jossa tarvittavat tiedot ovat tai pyytää luomaan suunnitelman täysin tyhjästä tai jotain näiden väliltä
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- Voit pyytää tekoälyä muokkaamaan vastausta tai pyytää kokonaan uuden

Käännökset

Esimerkkiprompti:

- *Käännä seuraava ohjeistus ranskaksi: (tähän käännettävä teksti)*
- Voit liittää tiedoston, jossa tarvittavat tiedot ovat tai pyytää luomaan suunnitelman täysin tyhjästä tai jotain näiden väliltä
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- Voit pyytää tekoälyä muokkaamaan vastausta tai pyytää kokonaan uuden

Apuna ideoinnissa

Esimerkkiprompti:

- minulla on tarkoitus pitää oppitunti aiheesta ruotsin murteet, mitä minun pitäisi kertoa
- Voit liittää tiedoston, jossa tarvittavat tiedot ovat tai pyytää luomaan suunnitelman täysin tyhjästä tai jotain näiden väliltä
- Anna tekoälylle ohje ja konteksti (tai käytä valmiiksi tallennettua ohjetta)
- Voit pyytää tekoälyä muokkaamaan vastausta tai pyytää kokonaan uuden

Mistä lisää tietoa?

- Faktabaari
- Älyä tekoäly
- Tekoäly tutuksi -opas tekoälyn käyttöön
- Tekoäly 1-2-3 -kirja
- Practical AI - mitä jokaisen tulisi tietää tekoälystä -verkkokoulutus
- TOT faceryhmä
- Teaching with AI - Open AI:n blogi
- Matleena Laakso
- Esa Riutta -youtubekanava (esim Co pilotin käytöstä)
- Risto Linturi -youtubekanava (esim. Architectural odyssey)
- Luovai
- Magic school ai

Kiitos

Petteri Hyvönen
Naantalin lukio
petteri.hyvonen@naantali.fi
youtube.com/c/PetteriHyvönen

Palautetta voit antaa osoitteessa:
bit.ly/vantaa03102024

tai

